

PATVIRTINTA

Gargždų „Vaivorykštės“ gimnazijos
direktorius 2026 m. spalio 20 d. įsakymu
Nr. V1-219

GARGŽDŲ „VAIVORYKŠTĖS“ GIMNAZIJOS PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gargždų „Vaivorykštės“ gimnazijos pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis LR švietimo įstatymu, LR vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, LR ŠMSM įsakymais ir kitais LR įstatymais, LR Vyriausybės nutarimais bei gimnazijos vidaus darbo tvarkos dokumentais ir nustato pagalbos mokiniams teikimo tikslą, uždavinius, principus, teikėjus, gavėjus, formas, rūšis, algoritmą.

2. Pagalba mokiniui – tai gimnazijos darbuotojų (socialinio pedagogo, psichologo, specialiojo pedagogo, karjeros, visuomenės sveikatos specialisto (toliau – specialistai), mokinio padėjėjo, klasių vadovų / kuratorių, mokytojų ir gimnazijos administracijos) (toliau – gimnazijos darbuotojai) veikla, susijusi su mokinių pedagoginių, socialinių, psichologinių, specialiųjų ir sveikos gyvensenos poreikių tenkinimu, leidžianti padidinti švietimo veiksmingumą.

3. Pagalba mokiniui organizuojama nuosekliai: *mokytojas*, pastebėjęs sunkumus, aptaria juos su mokiniu, taiko individualias pagalbos priemones, bendradarbiauja su *klasės vadovu / kuratoriumi* ir *mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais)*. Jei taikytos priemonės nepakankamai veiksmingos arba sunkumai yra kompleksiniai, į pagalbos teikimą įtraukiami *pagalbos mokiniui specialistai*, prireikus – *Vaiko gerovės komisija* (toliau – VGK) ir *gimnazijos direkcija*. Skubiais atvejais, kai kyla grėsmė mokinio ar kitų asmenų saugumui arba reikalinga neatidėliotina pagalba, veikiama nedelsiant, nelaukiant visų etapų. Gimnazijoje vadovaujama algoritmu: **mokinys ir jo mokytojas–klasės vadovas / kuratorius–tėvai (globėjai, rūpintojai)–pagalbos mokiniui specialistai–Vaiko gerovės komisija (toliau – VGK)–direkcija**.

II. PAGALBOS TEIKIMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI, PRINCIPAI IR FORMOS

4. **Pagalbos teikimo tikslas** – ugdymą grįsti įtraukiojo ugdymo kultūra ir praktika, atliepiant individualius kiekvieno mokinio poreikius, padedant jam įveikti mokymosi sunkumus, užtikrinant veiksmingą specialiųjų ugdymosi poreikių, didelį mokymosi potencialą turinčių mokinių ugdymąsi, sudarant prielaidas pozityviai vaiko socializacijai, asmeninei ir pilietinei brandai.

5. Pagalbos teikimo uždaviniai:

5.1. laiku atpažinti mokiniams kylančius mokymosi sunkumus;

5.2. identifikuoti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti gimnazijos ar vengia tai daryti;

5.3. teikti mokiniams reikalingą psichologinę, socialinę, specialiąją pedagoginę ir kt. pagalbą, telkiant mokytojus, specialistus ir tėvus (globėjus, rūpintojus);

5.4. padėti mokiniams adaptuotis gimnazijoje.

6. **Pagalbos teikimo principai:**

6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

6.2. visuotinumas – pagalba teikiama visiems gimnazijos mokiniams, kuriems jos reikia;

6.3. individualizavimas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;

6.4. veiksmingumas – pagalba suteikiama laiku ir atitinka mokinio mokymosi galias;

6.5. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis pagalbos mokiniui teikimo formomis.

7. **Pagalba mokiniui susideda iš** pedagoginės, socialinės-pedagoginės, psichologinės, specialiojo ugdymo, sveikos gyvensenos, karjeros ugdymo ir informacinės pagalbos.

8. **Pagalbos teikimo formos:**

8.1. individualus darbas su mokiniu;

8.2. darbas su klase ar grupe;

8.3. darbas su mokinio šeima, jo atstovais pagal įstatymą;

8.4. darbas su gimnazijos bendruomene;

8.5. darbas su socialiniais partneriais.

III. PAGALBOS MOKINIUI TEIKĖJAI, GAVĖJAI

9. Pagalbos mokiniui teikėjai yra gimnazijos darbuotojai.

9.1. **Mokytojas:**

9.1.1. nustato mokymosi pagalbos poreikį, bendradarbiauja su klasės vadovu / kuratoriumi, pagalbos mokiniui specialistais; pamokose koreguoja mokinio mokymąsi, pritaiko užduotis pagal jo gebėjimus;

9.1.2. taiko priemones ir metodikas, atsižvelgdamas į mokinio mokymosi stilių, gebėjimus, darbo tempą;

9.1.3. taiko aktyvaus mokymosi metodus (pvz., mokymasis bendradarbiaujant, probleminis, projektinis mokymas ir kt.);

9.1.4. derina įvairius pasiekimų ir pažangos (įsi)vertinimo, stebėsenos būdus;

9.1.5. pagalbą mokymosi sunkumų patiriantiems mokiniams teikia įtraukdamas mokymosi pažangą pasiekusius mokinius;

9.1.6. skatina mokinius ir teikia jiems trumpalaikes ir ilgalaikes, tikslines ir kt. konsultacijas, atlieka ugdymosi stebėseną;

9.1.7. esant poreikiui (pvz., neįdedant mokiniui pastangų siekti pažangos ar pan.), su mokiniu sudaro susitarimą (pasirinkta forma) dėl mokymosi pažangos tikslų, įsipareigojimų ir mokymosi pagalbos teikimo galimybių.

9.2. **Klasės vadovas / kuratorius:**

9.2.1. stebi ir analizuoja mokiniui kylančias problemas, emocinius sunkumus;

9.2.2. aptaria su mokiniu mokymosi pasiekimų gerinimo galimybes;

9.2.3. siekia pažinti ugdytinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, puoselėja ugdytinių sveiką gyvenseną;

9.2.4. vykdo šviečiamąją veiklą prevenciniais klausimais (smurto ir patyčių, žalingų įpročių, socialinių kompetencijų, emocinės sveikatos stiprinimo ir sveikos gyvensenos ugdymo ir kt.);

9.2.5. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, karjeros, sveikatos priežiūros specialistais; informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie išskylančias problemas;

9.2.6. inicijuoja problemų sprendimą su klasėje dirbančiais mokytojais, mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).

9.2.7. esant poreikiui (pvz., neįdedant mokiniui pastangų siekti pažangos ar pan.), su mokiniu sudaro susitarimą (pasirinkta forma) dėl mokymosi pažangos tikslų, įsipareigojimų ir mokymosi pagalbos teikimo galimybių.

10. Gimnazijos specialistų teikiama pagalba:

10.1. Pagalbos mokiniui specialistai (socialinis pedagogas, psichologas, specialusis pedagogas, karjeros, visuomenės sveikatos specialistas, mokinio padėjėjas) teikia psichologinę, socialinę, specialiąją pedagoginę ir kt. pagalbą vadovaudamiesi bendrosiomis pareiginėmis nuostatomis:

10.1.1. Socialinis pedagogas:

10.1.1.1. vertina socialiniu pedagoginiu aspektu mokinių ugdymosi poreikius;

10.1.1.2. pagal kompetenciją dalyvauja atliekant pirminį ir (ar) pakartotinį mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimą;

10.1.1.3. ugdo mokinių socialines ir emocines kompetencijas;

10.1.1.4. konsultuoja mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) dėl socialinių pedagoginių problemų sprendimo;

10.1.1.5. dalyvauja organizuojant ir vykdant prevencines veiklas, susijusias su saugios, mokinio mokymosi galias ir poreikius atliepiančios ugdymo aplinkos kūrimu bei mokinio socialinių emocinių kompetencijų stiprinimu.

10.1.2. Psichologas:

10.1.2.1. teikia individualią ir grupinę psichologinę pagalbą (konsultavimą) mokiniams, išgyvenantiems emocinius, elgesio, bendravimo ar adaptacijos sunkumus, egzaminų stresą ir pan.;

10.1.2.2. atlieka mokinių psichologinį vertinimą, siekiant nustatyti ugdymosi sunkumų priežastis;

10.1.2.3. konsultuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) ir pedagogus vaiko psichologinių problemų sprendimo, tinkamo bendravimo ir pozityvaus mikroklimato kūrimo klausimais;

10.1.2.4. vykdo krizių intervenciją ir postvenciją gimnazijos bendruomenėje (esant netektims, smurtui ar kitiems traumuojantiems įvykiams);

10.1.2.5. dalyvauja švietimo programų pritaikyme ir rengia rekomendacijas dėl individualių pagalbos planų mokiniams su emociniais ar elgesio sutrikimais.

10.1.3. Specialusis pedagogas:

10.1.3.1. atlieka pirminį mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP) vertinimą, nustato mokymosi sunkumų pobūdį ir teikia išvadas VGK;

10.1.3.2. veda individualias ir grupines specialiąsias pedagogines pratybas mokiniams, turintiems mokymosi sutrikimų, padeda jiems įsisavinti ugdymo turinį;

10.1.3.3. konsultuoja mokytojus dėl bendrųjų programų pritaikymo, individualių ugdymo planų (IUP) rengimo ir specialiųjų mokymo priemonių parinkimo;

10.1.3.4. teikia metodinę pagalbą tėvams (globėjams, rūpintojams) dėl mokinių mokymosi motyvacijos skatinimo ir užduočių atlikimo strategijų;

10.1.3.5. bendradarbiauja su Pedagogine psichologine tarnyba (PPT), koordinuoja jos rekomendacijų įgyvendinimą gimnazijos ugdymo procese.

10.1.4. Karjeros specialistas:

10.1.4.1. teikia individualias ir grupines ugdymo karjerai konsultacijas mokiniams, padeda jiems pažinti savo stiprybes, interesus ir vertybes;

10.1.4.2. supažindina mokinius su profesinio mokymo ir aukštojo mokslo sistema, studijų programomis, priėmimo sąlygomis bei darbo rinkos tendencijomis;

10.1.4.3. koordinuoja mokinių profesinį veiklinimą (pažintinius vizitus į įmones, universitetus, praktines veiklas, susitikimus su specialistais);

10.1.4.4. padeda mokiniams kryptingai pasirinkti mokymosi dalykus, jų lygius (A ir B) bei modulių programas pagal pasirinktą ateities profesinį kelią;

10.1.4.5. moko mokinius karjeros planavimo įgūdžių (gyvenimo aprašymo (CV) rengimo, pasiruošimo darbo ar studijų pokalbiui, tikslų kėlimo).

10.1.5. Visuomenės sveikatos specialistas:

10.1.5.1. teikia pirmąją medicininę pagalbą traumų, ūmių apsinuodijimų ar susirgimų atvejais gimnazijoje;

10.1.5.2. vykdo mokinių sveikatos būklės stebėseną, analizuoja profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenis ir teikia rekomendacijas bendruomenei;

10.1.5.3. organizuoja ir vykdo sveikatos stiprinimo bei ligų profilaktikos renginius, pamokas ir akcijas (sveika mityba, asmens higiena, fizinis aktyvumas ir pan.);

10.1.5.4. kontroliuoja gimnazijos aplinkos (klasių apšvietimo, baldų atitikimo, vėdinimo) bei maitinimo organizavimo atitiktį higienos normoms;

10.1.5.5. teikia mokytojams ir administracijai siūlymus, informaciją apie mokinių sveikatos priežiūros specialistų rekomendacijas, sveikatos stiprinimo ir sveikatai palankios aplinkos kūrimo priemones, koordinuoja jų įgyvendinimą.

10.1.6. Mokinio padėjėjas:

10.1.6.1. padeda mokiniui, turinčiam didelių ar labai didelių SUP, judėjimo apribojimų turintiems mokiniams, orientuotis gimnazijos aplinkoje, judėti;

10.1.6.2. asistuoja mokiniui pamokų metu: padeda pasiruošti darbo vietą, suprasti ir atlikti mokytojo skiriamas užduotis, užsirašyti informaciją;

10.1.6.3. užtikrina mokinio fizinį saugumą pamokų, pertraukų, popamokinės veiklos bei gimnazijos renginių metu;

10.1.6.4. nuolat bendradarbiauja su klasių vadovais / kuratoriais, mokytojais bei švietimo pagalbos specialistais, laikydamasis konfidencialumo principų.

11. Vaiko gerovės komisija:

11.1. organizuoja ir koordinuoja mokymosi, švietimo ar kitos pagalbos mokiniui teikimą, bendrojo ugdymo programų pritaikymą, mokinio individualaus ugdymo pagalbos plano sudarymą ir jo įgyvendinimą, saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą;

11.2. atlieka poveikio priemonių analizę.

12. Gimnazijos direkcija:

12.1. vykdo mokinių mokymosi pasiekimų gerinimo proceso stebėseną;

12.2. mokymosi pagalbai teikti numato trumpalaikes ir ilgalaikes konsultacijas.

13. Mokytojų tarybos, Gimnazijos tarybos pagalba.

13.1. Šiame lygmenyje analizuojami ir vertinami gimnazijos veiklos pagalbos mokiniui teikimo srityje klausimai, analizuojama teikiamos pagalbos mokiniui kokybė, sprendžiami ypatingi pagalbos teikimo mokiniui atvejai.

14. Kitų institucijų pagalba.

14.1. Gimnazija bendradarbiauja su gimnazijos savivaldos institucijomis, Klaipėdos r. savivaldybės administracijos VGK, atvejo vadybininkais, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi, vaiko minimalios priežiūros priemonės vykdančiais asmenimis, vaikų socializacijos centrais, savivaldybės administracijos struktūriniais padaliniais, teritorine policijos įstaiga, valstybine vaiko teisių apsaugos institucija, švietimo, socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis ir kitomis suinteresuotomis institucijomis, įstaigomis ar asmenimis.

15. Mokymosi ar kitos reikalingos pagalbos gali prašyti pats mokinys, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), rekomenduoti mokytojai, klasės vadovas / kuratorius, Vaiko gerovės komisija.

16. Pagalbos teikimo procese prioritetas teikiamas ankstyvam reagavimui, pagalbos priemonių veiksmingumo stebėsenai ir jų koregavimui, siekiant sudaryti sąlygas mokiniui sėkmingai mokytis ir dalyvauti ugdymo procese.

17. Gimnazijoje ankstyvosios švietimo pagalbos poreikis nustatomas pastebėjus pasikartojančius mokinio mokymosi, pažangos, lankomumo, elgesio, emocinės savijautos, socialinio bendrabūvio ar adaptacijos sunkumus. Pagalbos poreikis vertinamas atsižvelgiant į sunkumo intensyvumą, pasikartojimą, trukmę, poveikį mokinio ugdymuisi ir mokytojo bei klasės vadovo / kuratoriaus taikytų pagalbos priemonių veiksmingumą.

18. Pagalbos teikimo procese gerbiamas mokinio orumas ir privatumas, laikomasi asmens duomenų apsaugos reikalavimų. Informacija apie mokinio sunkumus ir jam teikiamą pagalbą teikiama tik tiems asmenims, kuriems ji būtina funkcijoms atlikti, teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Aprašas gali būti keičiamas ar papildomas atsižvelgiant į teisės aktų pokyčius ir gimnazijos poreikius.

20. Aprašas skelbiamas teisės aktų nustatyta tvarka ir yra prieinamas gimnazijos bendruomenei.
